

Grekisk

Konstmusikfestival

2015

6-7 november
Musikaliska,
Stockholm

Mikis Theodorakis
90 år

Program

Välkomna!

Den västerländska musik- och teatertraditionen har sina rötter i antikens Grekland, med ursprung i de årliga Dionysosfesterna och musiktävlingar som de pytanska spelen. I de dramer som framfördes var musik och körsång en viktig ingrediens. Antikens greker ansåg dessutom att musiken var gudomlig - de kallade den "musernas konst". Den hade hos orfiker och pytagoréer en magisk funktion för rening och läkedom - *katharsis*. De stora evenemangen med drama och musik var också viktiga för folkets sammanhållning och visade dessutom vilka värderingar som skulle råda i samhället.

Ett par tusen år senare, närmare bestämt en dag i november 2014, korsades tre vägar. **Kören Orfeas** hade under många år arbetat med verket *Axion Esti* med siktet inställt på ett framförande under 2015.

Eva Lindal och KammarensembleN hade efter en första föreställning under Kammarensembles 30-årsjubileum planer på att vidareutveckla familjekonserten "Katastrof i Djungeln". **Föreningen Grekisk Konstmusik i Sverige** planerade en kammarmusikfestival som med musik i centrum skulle lyfta fram grekisk kultur och konst.

Tankar på att förena dessa tre initiativ i en gemensam festival tog form. Vid sökandet efter lämplig spelplats visade det sig att **Blåsarsymfonikerna**, ständigt på jakt efter spännande musik att framföra, gärna tog med publikfavoriten *Axion Esti* på säsongens repertoar i samband med Theodorakis 90-årsjubileum.

Synergi uppstod och redan i ett tidigt planeringsstadium framstod festivalkonceptet starkt nog att den anrika stora salen på Musikaliska skulle mer än fyllas av intresserad publik. Programmet ges därför i sin helhet två gånger varav lördagens upplaga även direktsänds genom live-streaming.

I festivalens första konsert låter vi Theodorakis poesi och pianomusik möta sånger av Hadjidakis, Skalkottas och Messiaen. Författaren Theodor Kallifatides läser sina svenska tolkningar av Theodorakis dikter. Den grekiske kompositören Nikolas Sideris tonsättning av Odysseas Elytis "Me to lichno tou astrou" får sitt uruppförande, som en hyllning till 90-årsjubilaren. Därefter följer en familjekonsert med dans där tonsättaren Nikos Skalkottas modernistiska tolvtonsmusik möter rebetika, "grekisk blues", i en taverna. Det storslagna oratoriet *Axion Esti* - ett av Theodorakis mest välkända verk - avslutar festivalens program. Det är en tonsättning av diktverket med samma namn av 1979 års Nobelpristagare i litteratur, den grekiske författaren Odysseus Elytis. Verket har framförts över hela världen och senast i Sverige 2003, även då med Blåsarsymfonikerna.

Under festivalen på Musikaliska låter vi, liksom antikens greker, *orchestra* och *skene* vara spelplats för poesi, sång, musik, dans och skådespel och hoppas detta kan fylla samma syften som det gjorde hos dem. Låt musiken tala!

*Föreningen Grekisk
Konstmusik i Sverige*

En hälsning från Aten

“Ευχαριστώ θερμά όλους αυτούς που βοήθησαν στην διοργάνωση της εκδήλωσης, όλους τους συντελεστές, καθώς και όλους αυτούς που παρευρίσκονται.

Με την Σουηδία, τους Έλληνες και τους Σουηδούς φίλους μας συνδέουν πολλά. Ιδιαίτερα τα δύσκολα χρόνια της δικτατορίας. Γι’αυτό αισθάνομαι συγκίνηση αλλά και ικανοποίηση που οι φίλοι μας στο πρόσωπό μου τιμάνε την Πατρίδα μας και τον ελληνικό Πολιτισμό.

Σας χαιρετώ θερμά και σας εύχομαι Καλή Επιτυχία!
Μίκης Θεοδωράκης”.

“Jag tackar å det varmaste alla de som har hjälpt till med organisationen av detta evenemang, alla medverkande och alla närvarande. Det finns mycket som förenar oss, greker och svenskar - en vänskap som stärkts genom åren, inte minst under diktaturens svåra tid. Jag känner mig därför rörd och tillfreds med att denna festival via min person hedrar vårt land och den grekiska kulturen. Mina varmaste hälsningar och önskningar. Lycka till!
Mikis Theodorakis”.

Aten, oktober 2015

Program

Att den första upplagan av Grekisk Konstmusikfestival sätter fokus på Mikis Theodorakis och hans musik är självklart. Han har under sitt liv bland annat verkat som poet, författare, politiker och inte minst kompositör, allt med det underliggande syftet att bygga broar mellan människor och mellan folk.

Som kompositör under mitten av 1900-talet avvek han från den europeiska konstmusikens utvecklingsbana som i viss mån eskalerat från modernism via seriell tolvtonsmusik in i en publikfrånvänd återvändsgränd, och valde istället en väg som skulle kunna förena konstnärlig kvalitet och förnyelse med popularitet hos allmänheten. Det var framför allt i sitt lands folkmusik som han hittade både den inspiration och de verktyg som banade väg för framgången. Sällan har konstmusiken fyllt fotbollsarenor men med verk som *Axion Esti* och *Canto General* var det ett faktum.

Några decennier tidigare fyllde Nikos Skalkottas geniala musik inga fotbollsarenor. Han funderade i samma banor som Theodorakis senare kom att göra och experimenterade med att blanda in grekisk folkmusik i sina kompositioner. På så sätt var han en banbrytare och föregångare till Theodorakis på detta område. Resultatet blev dock ett helt annat vilket vi får uppleva i festivalens andra konsert "Katastrof i Djungeln" som tillsammans med den första konserten med sånger och poesi kortfattat skildrar några av huvuddragen i den grekiska konstmusiken under det senaste seklet.

Fredag 6 november

18.00: Theodorakis sånger & poesi

19.00: Katastrof i djungeln

20.30: Axion Esti

Lördag 7 november

15.00: Theodorakis sånger & poesi

16.00: Katastrof i djungeln

18.00: Axion Esti

Plats: Stora salen, Musikaliska, Nybrokajen 11, Stockholm

Livestream: Lördagens tre konserter sänds direkt på www.gkis.se/livestream

Medverkande: Utförlig information om medverkande finns på www.gkis.se/medverkande

Information och kontakt: musikaliska.com www.gkis.se info@gkis.se

Texter: Den svenska tolkningen och analysen av Axion Esti är återpublicerade med tillstånd av Ingemar Rhedin och Mikis Theodorakis International Foundation.

Bilder: Framsidans bild av Mikis Theodorakis är publicerad med tillstånd av Haris Bilios. Bilden på sid. 2 föreställer Herodes Atticus i Aten och bilden på sidan 3, Stora salen på Musikaliska, Stockholm.

Theodorakis sånger och poesi

Fredag 6 november kl 18.00 & lördag 7 november kl 15.00 (längd: 45 min.)

I detta musikaliska kalejdoskop med Mikis Theodorakis i fokus möter hans sånger och pianomusik sånger av Hadjidakis, Skalkottas och Messiaen.

Författaren Theodor Kallifatides svenska tolkningar av Theodorakis dikter reciteras tillsammans med tonsättningar av de grekiska originalen och kompositören Nikolas Sideris tonsättning av Odysseas Elytis "Me to lichno tou astrou" får sitt uruppförande.

Läs mer om programmet på: www.gkis.se/programinfo

Medverkande:

Theodor Kallifatides, recitation

Katerina Roussou, mezzosopran

Johan Sandback, piano

Program:

Mikis Theodorakis:

Melos nr 1 för piano

Sov min ängel ur Sången till den döde brodern

Kimisou aggeloudi mou

Traditionell folksång: *Erinaki*

Olivier Messiaen: *Pourquoi?* ur Trois mélodies

Nikos Skalkottas: *Apopse* ur 16 mélodies

Mikis Theodorakis:

Dikter ur Solen och Tiden

Tou mikrou voria och *I Magia* ur Mikres Cyclades

Melos nr 12 för piano

Manos Hatzidakis: *Hartino to feggaraki*

Mikis Theodorakis: *To treno fevgi stis okto*

Odysseas Elytis: *Med en stjärna till lampa* (I. Rhedin)

Nikolas Sideris: *Me to lichno tou astrou* (uruppförande)

Käre Mikis,

jag växte upp med din musik och jag har blivit

gammal med den utan att någonsin tröttna.

Theo Kallifatides Θεόδωρος Καλλιφατίδης

Katastrof i djungeln

*Fredag 6/11 kl 19.00 & lördag 7/11 kl 16.00
(längd: 45 min.)*

Med "Katastrof i djungeln" presenteras den grekiske tonsättaren Nikos Skalkottas, hans musik, tankar och tiden han levde i med sånger, instrumentalmusik och dans.

Nikos Skalkottas var min morfar och han levde mellan 1904 och 1949. På 1920- talet så lämnade han Grekland för att studera komposition i Berlin för bl.a. Arnold Schönberg och Kurt Weill. Hans modernistiska musik är inspirerad av grekisk folkmusik och rebetika, även kallad grekisk blues. I föreställningen möter vi Nikos på tavernan där han i brevform berättar om sin musik och sin längtan både till Berlin och till Aten. Han lyssnar och dansar till rebetika som inspirerar honom och leder hans musik in på nya vägar.

Programmets titel kommer från stumfilmsmusiken "Katastrof i djungeln" och samtliga texter i föreställningen är hämtade från Nikos Skalkottas brev. -- Eva Lindal

Program:

Nikos Skalkottas: Sonatin nr 1 för violin och piano

Giorgos Mitsakis: To Marazi

Nikos Skalkottas: ur 15 små variationer för piano

Vassilis Tsitsanis: I Magissa Tis Arapias

Nikos Skalkottas: ur Konsert för två violiner och orkester, rebetika

Nikos Skalkottas: Echo, balettmusik för piano

Trad. från Cykladerna: Opa opa

Nikos Skalkottas: Katastrof i djungeln, stumfilmsmusik för piano

Nikos Skalkottas: O Olympos kai o Kissavos efter en folksång

Medverkande:

Piotr Giro, dans

Maria Stellas, sång/dans

Vangelis Vlavianos, sång/bouzouki

Eva Lindal, violin

Anders Kilström, piano

Yngve Malcus, kontrabas

Åsa Kalmér, regi/ljus

Ann Bonander Looft, kostym

Texter ur Nikos Skalkottas brev

Katastrof i djungeln spelades för första gången i samband med KammarensembleNs 30-årsjubileum på Lilla Scenen, Stadsteatern/Kulturhuset i november 2014.

Axion Esti

Fredag 6/11 kl 20.30 & lördag 7/11 kl 18.00 (längd: 75 min.)

Axion Esti är ett av Theodorakis mest välkända verk och är en tonsättning av diktverket med samma namn av nobelpristagaren i litteratur, Odysseus Elytis. Temat i Axion Esti är livets kamp mot döden och mörkrets krafter. Texterna skildrar i ett historiskt perspektiv hur en människa formas från barndom till vuxen ålder av sin omgivning och i Theodorakis tonsatta verk förenar han, i form av ett folkoratorium, den klassiska kompositionsteknikens skönhet med den folkliga musikens väsen.

Dirigent: Johanna Pomo

Barytonsolist: John Kinell

Recitator: Vassilis Bolonassos

Körer: Orfeas och Kammarkören Cantare

Orkester: Blåsarsymfonikerna samt stråk- och folkmusiker från Sverige och Grekland

MIKIS THEODORAKIS

AXION ESTI

av nobelpristagaren

Odysseas Elytis

Svensk tolkning av Ingemar Rhedin

Η ΓΕΝΕΣΙΣ	I	GENESIS
ΤΑ ΠΑΘΗ	II	PASSIONERNA
Ιδού εγώ λοιπόν	1	Se här är jag
Η πορεία προς το μέτωπο	2	Marchen mot fronten
Ένα το χελιδόνι	3	En enda liten svala
Τα θεμέλιά μου στα βουνά	4	Mitt ursprung är i bergen
Με το λύχνο του άστρου	5	Med en stjärna till lampa
Η μεγάλη έξοδος	6	Det stora uttåget
Της δικαιοσύνης ήλιε νοητέ	7	Du rättfärdighetens sol
Ιντερμέτζο	8	Intermezzo (instrumentalt)
Της αγάπης αίματα	9	Kärlekens blod
Ναοί στο σχήμα τ' ουρανού	10	Tempel formade av himlen
Προφητικό	11	Profetia
Ανοίγω το στόμα μου	12	Jag öppnar min mun
Σε χώρα μακρινή	13	Till ett land i fjärran
ΤΟ ΔΟΞΑΣΤΙΚΟΝ	III	LOVAD VARE

Medverkande - Axion Esti

Johanna Pomo, dirigent
John Kinell, baryton
Vassilis Bolonassos, recitativ

Stråkmusiker

Ola Lindgård, konsertmästare
Matoula Zachariadou, violin 1
Marit Bergman, violin 1
Kerstin Nedler, violin 1
Anna Zhibaj, violin 2
Anna Skönnemo, violin 2
Alexander Rydberg, violin 2
Gigi Marko, violin 2
Sofia Hansen, viola
Andreas Zhibaj, viola
Eva-Maria Thür, cello
Maria Månsson, cello
Juan Patricio Mendoza, kontrabas/elbas

Blåsarsymfonikerna

Per-Markus Heggstad, flöjt
Madelaine Johansson, flöjt
Eva-Karin Axelsson Hellander, oboe
Daniel Burstedt, oboe
Lotta Pettersson van der Poel, klarinett
Carolina Anterot, klarinett
Peter Gullqvist, fagott
Staffan Eriksson, fagott
Staffan Lundén-Welden, valthorn
Anita Andersson, valthorn
Annika Welander, trumpet
Nicke Karlsson, trumpet
Peter Göthe, trumpet
Åke Lännerholm, trombon
Jaroslav Libert, trombon
Magnus Olsson, bastrombon
Niklas Dahlstrand, tuba
Birger Thorelli, slagverk
Martin Larsson, slagverk
Christer Ferngren, slagverk
Helena Gabrielsson, pukor

Övriga musiker

Evangelos Vlavianos, bouzouki
Giorgos Degermetzoglou, bouzouki
Antonis Vervéris, santouri
Dimitris Tachtsioglou, gitarr
Johan Sandback, piano

Kören Orfeas

Folksolister:

Chrisoula Faniadis, sopran
Kalypso Konstantinidou, alt
Ioannis Mattos, bas

Sopran: Sigrid Anastasoglou, Kerstin Bengtsson, Kicki Borg, Margareta Bäverbäck, Eva Gatsios, Kiriaki Ifantidou, Lisbeth Koskinas, Sofia Magriotel, Åse Mörch, Maria Saivanidou, Eleni Vasiliou

Alt: Karin Andreasson, Sonja Ekström-Liakos, Stettan Faniadis, Maria Gullberg, Stamatia Kiriazidis, Ingeborg Kronkvist, Gail Ricksecker, Anna Skoglund, Ekaterini Zachariadou

Tenor: Jane Engberg, Athanase Kessariss, Alkistis Nalbanti, Cecilia Romare Rudolfsson, Christos Savlakiss

Bas: Takis Garabet-Zenegian, Spiros Kontis, Georgios Koukouvinos, Nikos Papadopoulos, Anastasio Tebaldi

Kammarkören Cantare

Sopran: Tove Boström, Jennifer Eerola Hörberg, Anna-Karin Persson, Jenny Undin, Maria Wallnäs Vinteryd, Ulrika Wallón

Alt: Tova Flyckt, Christel Hackman, Frida Holmen Niblaeus, Anna Lasses, Kerstin Larsson, Christine Viel Lamare

Tenor: Erik Larsson, Jimmy Larsson Hagberg, Mikael Ström

Bas: Markus Alin, Jonas Alin, Jon Ekdal, Johan Erlandsson, Olle Lennartsson, Henrik Reimers, Anders Samuelsson

Konstnärlig ledning: Rolando Pomo
Producent: Nigel Harvey
Textbearbetning och svensk tolkning:
Ingemar Rhedin

Festivalen arrangeras i samarbete mellan Musikaliska, Blåsar-symfonikerna, föreningen Grekisk Konstmusik i Sverige och kören Orfeas.

BLÅSAR
SYMFONIKERNA

Ett varmt tack till festivalens sponsorer!

Läs mer om dem på www.gkis.se/sponsorer

Festivalen arrangeras med stöd av:

Stiftelsen Längmanska kulturfonden

KULTURRÅDET

STÖD FESTIVALEN - bli stödmedlem i

Grekisk
Konstmusik
i Sverige

Föreningen Grekisk Konstmusik i Sverige verkar för att grekiska kompositörers musik spelas för publik i Sverige men också för skapandet av ny musik genom grekisk-svenska kulturutbyten. Som stödmedlem bidrar du till föreningens syfte att **lyfta fram grekisk kultur och konst** med det universella språket musik i centrum.

Du får:

- Nyhetsbrev 2 ggr/år med intervjuer, lyssningstips m.m.
- Inbjudan till föreningens musikträffar
- Möjlighet att lyssna på repetitioner

Bli stödmedlem genom att betala in 50 kr på föreningens Plusgirokonto 75 62 74-7. Ange ditt namn och e-postadress i meddelandefältet. Mer info på www.gkis.se/medlem

Musikaliskas Nyårsgala med Blåsarsymfonikerna

31 december kl. 14 och kl. 17

Kom i stämning för det nya året med positiv energi och passion!

Blåsarsymfonikerna och Operans unga stjärnskott Johanna Rudström och Luthando Qave roar och eggas med explosioner av humor, lekfullhet, kärlek och drama i musik av bl.a. Rossini, Mozart och Johann Strauss d y. Musikaliskas nyårsgala är igenkännande, överraskande, glädjande!

Ett glas mousserande i pausen ingår i biljettpriset.

GREKISKT NATURGODIS

Kärleken till livets goda har alltid varit självklar i det grekiska köket. Med Fontanas fina och smakfulla oliver är det möjligt att njuta varje dag. Välmåendet får du på köpet.

Läs mer om oliver på fontana.se

FONTANA
— EST 1978 —

Redovisning – Management

Får vi den stora äran att förvalta ditt förtroende?

Vår styrka ligger i att vi är engagerade, personliga och tillgängliga med alla våra kunder för att på bästa sätt hjälpa dem med sin verksamhet.

Anledningen till att våra kunder väljer oss är vår starka kompetens och höga servicegraden.

Vi är nämligen övertygande om att vår framgång går hand i hand med våra kunders framgång.

Vi har ett väl etablerat kontaktnät inom viktiga områden som affärsjuridik, skatter, organisation, logistik, offentlig upphandling och IT som underlättar många kritiska situationer för våra kunder.

Rissneleden 63, 174 44 Sundbyberg

Telefon: 08-628 54 00

www.infoduction.se

alminia

Personlig Assistans | Hemtjänst
Ledsagning

Vi på Alminia erbjuder mångårig erfarenhet av omsorg och omvårdnad samt trygghet och kontinuitet med dig som kund i fokus.

Ring på 08-735 86 86, maila på sundbyberg@alminia.se eller surfa in på alminia.se om du vill ha mer information eller för att boka tid för ett personligt möte.

Gör ditt tryggaste val!

METROPOLITAN

REHAB AB

Vi på Metropolitan Rehab kan erbjuda dig en effektiv rehabilitering oavsett om du är ung eller gammal, atlet eller patient.

Ett besök hos Metropolitan Rehab kostar 200 kronor och du kan komma hit med eller utan remiss. Det är gratis om du är under 18 år eller har högkostnadskort.

Boka tid genom att ringa på 08-517 09 190

Sätt glädjen i rörelse!

ETT PERFEKT SAMSPEL FÖR DINA ÖGON

I en orkester handlar allt om samspel för ett perfekt resultat. Och det är faktiskt samma sak vid behandling av synfel eller ögonoperationer.

På Novius Ögonklinik harmoniserar den senaste tekniken med nästan 30 års erfarenhet för att ge dig den smidigaste och tryggaste behandlingen du kan tänka dig.

Så njut av orkestern ikväll och boka gärna en gratis förundersökning hos oss nästa vecka, så ser vi vilken typ av behandling som kan hjälpa dig att slippa dina linser eller glasögon.

Ring 0200-12 01 01 eller besök www.novius.se.

Varmt välkommen!

NOVIUS
ÖGONKLINIK

DÄR KUNSKAP MÖTER DEN SENASTE TEKNIKEN

www.novius.se | Östermalm, Skeppargatan 30 | Vasastan, Gävlegatan 22